

Nagy-Magyarország körút III.

A következő nap Marosvásárhely bejárása volt a terv. Erdélyben sajnos jellemzővé vált, hogy egyre több magyar városban, a magyarok számaránya, az utóbbi időben a románság javára fordult meg. Ilyen például Marosvásárhely, ahol a város 150.000 lakosából, csupán 47% magyar, 50% román, a maradék 2% pedig cigány. Ennek ellenére ma is itt él a legnagyobb magyar közösség Erdélyben, ami 70.000 főt jelent. Lenyűgöző volt a Kultúrpalota belső díszítése, lépcsőháza, a sétáló utca. Megnéztük a híres Teleki Téka könyvtárat, a Bolyaiak szobrát, és szülőházát, valamint a várat. Ez utóbbi nem nyerte el tetszésünket, kissé lerobbant állapot miatt sem. Majd ellátogattunk Nyárádszeredára, megnéztük a helyi iskolát, ahol épp lázas készülődés folyt, a másnapi ünnepekre, amikor az iskola, fennállásának 50. évfordulóját ünnepelték. Néhány szó erejéig beszéltünk szállásadónkkal, aki elmondta, az erdélyi magyarság fő törekvése az autonómia. Ezen céljuk elérése érdekében mindent megtesznek, több magyar rádióműsor, újság, folyóirat mind ezt a célt támogatja, igyekezik a magyarságot megtartani szülőföldjén.

Nyárádgálfalváról tovább indulva, a Tordai hasadékot vettük irányba. Hihetetlen látvány, a kettéhasadt sziklatömb, mely közt, sebes patak mentén vezetett az út, a két szikla közt. Vadregényes volt a sziklás, köves úton, függő hidakon sétálni. Sajnos, a hasadék kellős közepén elkapott bennünket az eső, ami kissé nehezítette a további haladást, de mindez nem szegte kedvünket.

Másnap Kolozsvár városa következett. Meghatározó élmény volt ez a látogatás a kincses városba, látni Mátyás király lovas szobrát, az egész tér hangulatát meghatározó Szent Mihály-templomot. Az élményt nem csorbította a környéken található számtalan román zászló, sem a tér csúfítására szolgáló ásatások, tudtuk, Erdély fővárosában vagyunk.

Kihagyhatatlan volt a Bolyai Egyetem megtekintése éppúgy, mint Mátyás király szülőháza.

A következő napon, Tordán keresztül Verespatakra motoroztunk, ahonnan a Bihari-hegység gyönyörű hegyvidéki tájain keresztül vitt utunk. A számtalan vízesés, az utakon átfolydogáló patakocskák igazán szép emlékeket hagytak bennünk, erről a vidékről. Ezen az úton jutottunk el a Lesi tóhoz, majd innen a Király-hágón átkelve, Partiumba. Első célpontunk itt Nagyvárad volt, ahol szállásadónk, Sultész János már várt bennünket. Szóba került, hogy Erdélyen belül, milyen különbözőek lehetnek a magyarok is. Függ ez attól, hogy többen élnek (pl. Székelyföldön), vagy kevesebben, de attól is mennyire hat rájuk pl. az anyaország. Megnyilvánul mindez alkalmazkodás, nyitottság kérdésében. Az itt élőknek sajnos azt is tapasztalniuk kellett, hogy a románság mennyire csökkentette Erdély kultúráját, az elmúlt évtizedekben, ezzel néhány román értelmiségi is egyetért. A Kárpátokon túl élő románság, a mai napig alacsonyabb fejlettségi szinten él. Annak ellenére, hogy több anyagi támogatáshoz jutnak az államtól, a munkamorál, az örökölt szokások, a kultúra, össze sem hasonlítható az Erdélyben megszokottal. A két világ nehézkes együttélése pedig, sehol sem konfliktusmentes. Ennek ellenére vendég-látónk is elmondta, sok helyen járt, de Erdélyt, otthonát, hosszútávon nem hagyná el, hisz az itt élő emberek sajátos mentalitása mellett, minden emlék idekötí.

A szecessziós hangulatú Nagyvárad is számos érdekes látnivalót kínált számunkra. Ilyen volt pl. a Sas Palota, a Püspöki Székesegyház és környéke, az árkádos Kanonok-sora. A várossal természetesen szorosan összefügg Ady Endre kultusza, mi is megnéztük az EMKE Kávéház falán lévő emléktáblát, ahol Ady először találkozott műzsájával, Diósi Ödömmé Brüll Adállal

azaz Lédával. Ellátogattunk az Ady Endre Emlékmúzeumba, mely a költő egykori kedvenc cukrászdájának, a Müllerájának, az épületében található.

Innen indultunk tovább, Nagyszalonta felé, ahol magyar irodalmunk másik kiemelkedő alakjának Arany Jánosnak az emlékmúzeumát néztük meg. Rövid látogatást tettünk az innen nem messze található Érsemjénre, ahol a Kazinczy emlékhelyet néztük meg. Délután, hőségben érkeztünk meg Margittára, szállásadónk Osváth György és barátai vendégeiként. A nap további része beszélgetéssel telt. Újdonsült barátainknak elmondtuk merre jártunk eddig, milyen élményekben volt részünk. Ők is elmesélték Erdély mely területeit fedezték fel, útba igazítottak további utunkat illetően. Több érdekes dolgot tudtunk meg a helyi szokásokat illetően, a sajátos étel-ektől kezdve, a nyelvjárásig. Az esti városnézés után sörözés következett. Ekkor természetesen szóba került a cseh sör, és Prága is, mint mindig beszélgetéseink során. Nem is tudatosítottuk, vendégeink számára mi vagyunk a külföldiek. Margittai látogatásunk után, Sződemeterre látogattunk Kőlcsey szülőfalujába. Majd Tasnádon keresztül, Adyfalvára vagyis Érmindszentre, ahol megnéztük a költő emlékére berendezett kiállítást. Innen a közeli városba, Nagykárolyba vezetett utunk, ahol a Károlyi-kastély, és Ady Endre volt iskolája mellett, megnéztük Károlyi Gáspár szobrát, a helyi református templom kertjében. A domahidai vasútállomás mellett megnéztük, a Rákóczi-szabadságharcot lezáró, szatmári béke emlékére állított emlékművet.

következő számunkban folytatjuk

Váltsunk kormányt, váltsunk ellenzéket!